

Danes je cena živini sledeča: najslabše govedo, krava klobasarica, 3.50 Din, srednje govedo 5 do 6 Din, pitani volji 7 do 7.50 Din 1 kg žive teže.

Iz krogov poštenih mesarjev smo prejeli obvestilo, da so za to ceno, da hočejo pri tem, ko imajo tudi svoje stroške, samo tiste kriti in primeren zaslužek za sebe imeti, zato tudi oni sami obsojajo one mesarje, ki gredo z nakupno ceno živine prenizko. Mi to objavljamo, toda zahtevamo pa od mesarske organizacije, da takoj opozori one mesarje, ki lovijo neuke kmete in kupijo kako govedo pod vsako ceno, potem pa nastavijo cene mesu po 6, 8 in 10 Din za 1 kg. V prihodnjic bomo začeli objavljati imena vseh tistih mesarjev, ki na ta način pritiskajo na ceno živine.

Sedanja cena živine se bo morala še malo zboljšati. To se pa ne bode dalo morda samo s pomočjo konsuma doma, pač pa je treba začeti misliti na izvoz živine. Ta teden se je odpel izvoz debelih prašičev in takoj je cena poskočila na 8 do 9 Din za kg.

V Mariboru pripravlja Zadruga posredovalnica v tem oziru akcijo in bomo o tem poročali, ko bomo kaj podrobnega vedeli.

USPEHI KMETSKE ZVEZE!

Banovinski davek na sobe odpravljen! Od 1. septembra dalje ne velja več davek na sobe. Nikomur ga ni treba plačati. Oni, ki ste ga že plačali, ga morate dobiti nazaj.

Živinski potni listi znižani za polovico! Od 1. septembra dalje stane živinski potni list namesto 6 Din samo 3 Din.

Kmetje, v Kmetško zvezo! Samo močna kmetška stanovska organizacija more uspeti v zahtevah za ves kmetški stan!

*

Prva banovinska sadna razstava v Ptuj,

združena s sadnim sejmom pod pokroviteljstvom g. bana Dravske banovine, se vrši od dne 11. do dne 13. oktobra t. l. Otvoritev je dne 11. oktobra ob 10. uri dopoldne.

Razstava bo obsegala vse vrste sadja in sadnega izbora za Dravsko banovino in tudi grozdje. Razstava bode imela trgovski značaj, zato bo vse sadje pravilno sortirano in pakovano, kakor to zahteva današnji svetovni trg. Na razstavi bodo tudi vsi najnovejši sadjarški pripomočki in statistični material, kar bo za vsakega sadjarja velikega in poučnega pomena. Sadjarji-razstavljalci bodo med seboj tekmovali v kakovosti sadja in pakovanju ter prejeli nagrade od posebne ocenjevalne komisije.

Razstava ima namen pospešiti izvoz sadja ter dvigniti sadno kupčijo, zato se bo poleg razstave vršil sadni sejem, za katerega bode pripravljeno pravilno pakovano sadje v večjih množinah za takojšnjo prodajo in odvoz.

Sadjarji, ki imajo sadje na prodaj ali ga hočejo razstaviti, naj nemudoma prijavijo količino vsake sorte sadja ter svoje posebne želje razstavnemu odboru v Ptuj, kjer dobijo vsa natančnejša navodila. Vsak razstavljalec mora pripeljati ali doposlati vsaj 100 kg ali tri jugoslovenske zaboje, v katerih naj bo brezhibno sadje ene sorte in ene velikosti ter dobro zapakovano, da se pri prevozu ne poškoduje.

Sadje za razstavo bo razstavni odbor sprejemal od 5. do 9. oktobra od 8. do 17. ure v Društvenem domu v Ptuj, kjer se bo za razstavljalce dobila potrebna pakovalna posoda. Pakovalo se bo sadje v Ptuj in se bo v to svrhu priredil poseben pakovalni tečaj, katerega se lahko vsakdo brezplačno udeleži, če se poprej prijavi, na kar zlasti opozarjamo našo mladino.

V letošnjem letu hočemo stopiti na plan z organizacijo sadne trgovine po svetovnem vzorcu, za kateri namen bomo porabili holandski, ameriški in jugoslovenski zaboj, gajbice in sode v predpisani velikosti, kakor tudi sortirni stroj in merilo za debelost sadja. Vse vrste zabojev, sortirni stroj in merilo za sadje ima na prodaj Štajerska sadjarska zadruga v Mariboru in razstavni odbor v Ptuj.

Kdor se hoče poučiti, kako se sadje spravlja, sortira in pakuje, naj si naroči Priolovo navodilo pri Sadjarskem društvu v Ljubljani.

Za vse razstavljalce in posetnike razstave bo dovoljena polovična vožnja na železnici.

*

Kako se zatre predenica?

Ako si zapazila predenico, ne pokosi samo one detelje, ki je prepredena, ampak še kakega pol metra na okrog, kjer je na videz zdrava detelja. To predenico pomešaj s slamo, polij malo s petrolejem in požgi! Ko je vse zgorelo, prekoplji ono mesto do 4 cm globoko z lopato, spravi to zemljo na kup, zopet pomešaj s slamo in zopet zažgi. Ne bo več rastla predenica!

Kako napraviš domači sir, ki se drži tudi čez zimo?

Ta sir lahko napraviš iz kislega posnetega mleka. To segrej na 35 do 40°, najbolje v kaki vodi, med vretjem premešaj, da se povsod enako segreje. Če bi preveč segrela, se napravi žmitek, zato je bolje manj kot preveč. Potem pusti, da se nekaj ur hladi, nakar stresi previdno, da se sirnina preveč ne razbije, v platneno vrečo, v katero gre kakih 50 litrov sirnine. Vrečo obesi ta-

Fr. Ks. Meško:

Njiva.

In še vidi pred seboj Korena, ob Mariji na stolu sedečega. Sodnik mu je sam ponudil stol, ko je videl, da se le s težavo pokonci drži. Matija ni prav vedel, naj li sodniku to zameri, ali naj v mislih njegovo dobroto hvali. A to je čutil iz vsega sodnikovega vedenja: »Meni te dobrote ne bi storil!«

Vidi Petra, kako na stolu sedi, sem proti njemu obrnjen, glasno sopeč, vmes pokašljujoč. Kako strmi vanj z velikimi, od boleznih in razburjenja vročimi očmi. Resnično, prava prikazen! Sliši še njegov stisnjeni, srda polni glas, ko miri ženo: »Če ima dve duši, naj! Ako ima samo eno, tega ne bo mogel storiti.«

Vmes pa zapovedujoči glas sodnikov: »Tiho! Kadar vaju bom vprašal, govorita!«

Ze mu je omahovala roka, kar se ga je nenedoma poleg pohlepa po njivi polastil še velik srd na Korena in Korenko. Odločno je dvignil roko, iztegnil prste in je s trdim glasom za sodnikom govoril besedilo prispege.

Ko je izgovoril, je zbočki pogledal sodnika. Glej, kako resen in mrk stoji onstran mize! Ga bo li zdaj

zdej udaril naravnost v lice in mu s svojim osornim, izsušenim glasom zaklical: »Po krivem si prisegel, goljuf!«

Sodnik je molčal. Srečo je gledal na pisanje na mizi. Dva-, trikrat je zamišljeno, nekako žalosten pokimal predse.

Odvetnik je za tem napeljal potek razprave na drugo stvar, na najvažnejšo. Ker Koren tako plačati ne bo mogel, naj bi Petku v zameno dal njivo. In ker je takšno pomanjkanje v hiši, bi bil Petek voljan, iz dobrega srca še kak desetak navreči.

Kako je tedaj Peter oživel, pokonci planil! Še vidi močne njegove zobe, kako se lesketajo izpod blelih, izpitih ustnic, prav kakor mrliču ali razdraženemu psu. Groza ga je spreletela, nehote se je umeknil, ko je slabotni bolnik proti njemu planil. In prav hvaležen je bil gospodu sodniku, da je zbesnega soseda potisnil nazaj proti stolu in ga poučil s karajočim, dasi ne prestrogim glasom: »Sedite, Koren, in mirujte! Ni gostila tukaj, da bi se pretepala.« In še sliši tisti grozni Petrov smeh, tisti pljuča trgajoči kašelj, tisti obupni vzriki: »Njive se je polakomil, ta satan, moje njive! Da bi ga strela božja!« In bolestni jok Marijin sliši: »Jezus, res nas bo ob njivo spravil! Kako pa naj potem živimo?«

Gomazelo mu je po hrbtu in po vseh žilah ob

Lepo urejeno. Markec stoji na mostiču, ki vodi čez potok, in reče očetu: »Kaj ne, oče, kako lepo je to urejeno, da teče potok prav pod mostičem. Saj bi drugače bilo težko čezenj priti.«

Si zna pomagati. Ona: »Ze zopet piješ vino. Mar mi nisi obljubil, da boš pil samo tedaj, kadar se boš počutil bolnega?« On: »I no, odkar sem ti ono obljubil, se vedno počutim bolnega.«

Peter je v šoli vedno kakšno neumno uganil. Bil je zato večkrat tepen, a se je spet kaj zgodilo v šoli in bil je takoj na sumu Peterček. Učitelj je rohnal: »Kdo je že spet to sto-

ko, da lahko odteče sirotka. Ako je bila sirnina mehka, naj se vreča preša 2 dni, sicer samo en dan. Stiska se na povsem navaden način. Na vrečo se položi deska, na njo pa kamenje. V začetku se stiska na rahlo, nato vedno bolj s tem, da se vedno več kamenja naloži. Sedaj moraš soliti, na 10 kg sirnine $\frac{1}{4}$ kg soli, nakar vse dobro preneti in stlači v leseno kad, da ni najti nobenega praznega prostora. Nato daj snažno belo platneno krpo, nato desko in na njo zopet kamenje. Les posode odrgnimo s slano vodo. Kadar pozimi potrebujemo sir, si ga odrežemo in nato zopet zapremo.

Kako ohraniš grozdje za Božič?

To bo veselje o Božiču, ako boste znale ohraniti grozdje do Božiča in ga dati za praznike na mizo. To naredi takole: Zberi pri trgatvi lepe in povsem zrele grozde. Pecelj grozda, ki ga odrežeš, namaži s pečatnim voskom. Grozde obesi na hladno, zračno in suho mesto.

Ali hočeš imeti po zimni dosti jajc?

Gotovo, saj so jajca po zimni najbolj draga! Izkušnje kažejo, da stare kokoši po zimni ne nesejo, pač pa so rodovitne po zimni one kokoši, ki so se izvalile od začetka marca do konca aprila. Take kokoši moraš seveda potem v zimni tudi primerno krmiti, da bodo tudi do peska prišle in do kake zelenjave.

Jajca brez lupine?

So taka jajca, iznesejo jih kure, ki nimajo dovolj apna. Napaka se da le težko popraviti, ker se taka kura kmalu pokvari. Najbolje je, da se taka kura izpita in zakolje.

Tečaj za konserviranje sadja in zelenjave se vrši dne 18. in 19. septembra t. l. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je brezplačen in traja dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Za hrano in stanovanje morajo poskrbeti udeleženci same. Udeležbo je javiti z

dopisnico najkasneje do 10. septembra t. l. — ravnateljstvu šole.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 5. septembra so pripeljali špeharji 62 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 14 Din, špeh 14 do 16 Din. Kmetje so pripeljali 6 voz sena po 90 do 85, 6 voz otave po 70 do 75, 2 voza slame po 55 do 60, 11 voz krompirja po 1.50 do 2, 8 voz čebule po 3 do 6, 6 voz zelja po 1—3, 4 kumare po 0.50 do 1. Pšenica 1.75—2, rž 1.50, ječmen 1.25 do 1.50, oves 1—1.25, koruza 1.50, proso 2.50—3, ajda 1.25—1.50, fižol 1.50—2, luščeni grah 10—12. Piščanci 30 do 50, kokoši 30 do 45, raca 18—23, gos 40 do 60, puran 40—60. Kislo zelje 5, gobe 1—1.50. Grozdje 3—6, hruške 3 do 5, jabolka 3 do 4, breskve 6 do 10. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 28 do 32, med 12 do 20, slive 2—3.

Mariborski svinjski sejem dne 28. 8. 1931. Na ta sejem je bilo pripeljanih 228 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7 do 9 tednov stari 90 do 120 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din, 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 440 do 500 Din, 1 leto stari 560 do 700 Din, 1 kg žive teže 7 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 11 Din. Prodanih je bilo 175 svinj.

*

Levi in lovci.

Napačno bi bilo, ako bi mislili, da izumirajo v Afriki strastni lovci na leve. Tudi v današnjih dneh je dovolj ljudi, ki smatrajo levji lov za višek napatosti doživljajev v sredini divje afriške narave. Po celnem ogromnem ozemlju črncev pojejo slavo dvema človekoma, koja glavna življenjska vsebina je: preganjanje kralja divjih zverí.

Moški in ženski levji lovec.

Glede lovske slave na leve gre za Herberta Pijner, moža, kateremu je lov

na leve šport in za Lojzo Jouvain, gospo, ki preganja levjo zalego iz sovraštva. Oba lovca razpolagata z bogznaj koliko najbolj zanimivimi doživljaji.

Herbert Pijner je eden najbolj srčnih mož, katere je videl svet. Po cele dneve se podi po divji džungli, da bi izsledil sled za zverjo. Ako je objela zemljo noč, prisluškuje Pijner smeri vetra, dokler mu ne udari na uho tulenje levov. Gotovo je nekaj groznega tulenje levjih skupin v sicer mirni afriški noči. Celotno hrabrega človeka spreleti groza, ko mu udarjajo na uho levji klci. Na Pijnerju še ni nikdo zapazil, da bi se zganil, ko je zaslišal leva; ravno nasprotno — razlije se mu po obrazu nekaka blaženost, kakor bi se mu bližal dober prijatelj. Na začetudenje lovskih tovarišev predlaga Pijner, naj ugasnejo luč, ker se levi navadno izognejo ognju. Pijnerjeva lovska družba vstraja v temi, dokler ne sliši korakov plačnega se leva.

Gospa Jouvain je iz Belgije. Kot deklica je živela v Bruslju na Belgijskem veselo ter srečno, dokler ni srečala lepega dne visokega kolonijalnega uradnika; s katerim se je poročila. Po nalogu vlade se je podal njen mož v Belgijski Kongo v osrednji Afriki. Žena bi mu naj sledila v nekaj tednih. Kratkó pred odhodom je sprejela iz Konga brzojavko z groznim poročilom, da so raztrgali na lovü levi njenega soproga. Mlada žena ni pretakala solz, ampak se je odpeljala s prvim parnikom v Kongo. Lotila se je levjega lova in uganja take grozovitosti nad zverinami, da se temu čudijo najbolj utrjeni lovci.

Angleški major.

Med domačini južne Afrike uživa veliko priljubljenost angleški major Pretorns. Častijo ga kot lovca, kojega kroglja v življenju še ni zgrešila cilja. V pragozdih Knize je ustrelil celo čredo divjih slonov, enega za drugim. Prehodil je celotno južno in osrednjo afriško pokrajino peš. Major je potoval noč ter

ril? A Peter se je izgovarjal: »Jaz ne, jaz ne!« Nekoč vpraša gospod katehet: »Kdo je naredil nebo in zemljo?« Peter, ki je najbrž gruntal, kako bi napravil kako novo spletko, je v nepazljivosti brž prestrašeno odgovoril: »Gospod, jaz že ne, jaz že ne!«

Polcaj ustavi kmeta, ki žene svojega vola kar na trotoarju, češ: »Tu je pot samo za pešce.« Kmetič začuden pogleda polcaja in reče: »I, kaj moj vol ne gre peš?«

Profesor, ki ga v vlakcu sprevodnik prosi za vozni listek, išče zamanj po svojih žepih. »Pridem pozneje zopet,« je dejal vladni sprevodnik. Reče pro-

teh prizorih. A še huje mu gomazi zdaj. Po vsem telesu čuti čudno grozo.

»Z vinom jo je treba pregnati! Utopiti jo je treba v vinu! — He, vi, ali slišite? Vina!«

Kar se mu ni bilo prigodilo še nikoli, da bi se bil opijanal — bil je preskok za tako potratlo — se mu je pripetilo danes. Sedel je v beznici malone vse popoldne. »Prevroče je še«, si je govoril. »Kdo bo hodil v taki žrjavici domov? Še spečem se na cesti.«

V resnici je obsedel v gostilnici, ker se je čutil med štirimi stenami varnejšega nego zunaj na cesti, pod milim nebom.

S pijačo je poskusil umiriti bučno šumenje v glavi. S pijačo je hotel izplakniti vse neprijetne opomine, težke misli, temne slutnje. Zakaj prav nič veselja ni bilo v srcu in mislih, kakor si je bil poprej tako lepo domišljal.

Deloma se mu je posrečilo, da je polagoma v vinu današnje dogodke nekoliko potopil. Tem več je razmišljal o njivi.

A dasi je neprestano mislil nanjo, siloma se trudil, da bi mislil nanjo, v nadi, da mu spomin nanjo dušo razvedri, srce razveseli, se je na skrivnem, v globini srca, nekako bal trenutka, kadar jo bo zagledal.

Kaj, če bi se zgodilo, kar je bil nekoč slišal: Krvavi pot je zakrvavel iz njive, ko je stopil nanjo

skopuh, ki si jo je po krivičnem pridobil. Drugi lakomnik in krivičnik je zagrabil prgišče zemlje, da bi si jo ogledal, ker je bila zdaj njegova last. A glej, na tisti mah se mu kaplje krvi izmed prstov pocede! Z grozo je zalučal krvavečo prst od sebe in je ves prepal zbežal. Tretjemu je klicala vsa njiva, prst, kamenje, strnišče, celo osat: »Goljuf! Goljuf!«

Kaj, če bi danes pred njim Petrova njiva zakrvavela? Kaj, če bi zakričalo iz nje, kadar ji blizu pride: »Pa se ne bojiš Boga: po krivem si prisegel!«

Zgrozil se je. Z drhtečo roko je segel po kozarcu, v dušku izpil.

»Vina!«

A naposled je bilo vendar treba na pot proti domu.

Precej se je gugal, ko je iz mesta stopal. Od časa do časa je z levim očesom zamižal. Z obema je videl vse dvojno.

Ko je bil zunaj mesta, na prašni cesti, se je polzavedno razveselil. Bila je prazna, kakor daleč so videle njegove oči. Ne bi rad srečal človeka, posebno znanega ne. Kakor Kajni ni rad srečal Boga, ko je bil brata ubil.

V.

Polagoma je korakal Matija gor po rebri. »Glej jo, njivicol!«

dan po džungli z majhnim fotografičnim aparatom v roki. Ako si je ubil v glavo, da je hotel fotografirati levji prizor, je stikal tako dolgo, dokler ni naletel na posemeznega leva ali na celo družino. Postavil je aparat in je glasno zakričal. Iz početka po krik uzbujena zver se je zagledala v drznejša in v teh trenutkih jo je fotografiral. Zadel pa ga je kljub drznosti usoda vseh navdušenih lovcev: čreda divjih slonov ga je poteptala v trenutku, ko jo je hotel utisniti na fotografsko ploščo.

Redek doživljaj

z levi beleži Anglež Millingdon. Z dvema spremljevalcema se je peljal v avtomobilu preko puščave Kalahari. Solnce je bilo že zašlo, ko so še bili oddaljeni 200 km od cilja potovanja. Millingdon je sedel pri krmilu voza in ko je hotel vstati s sedeža, je zagledal naenkrat leva in dve levinji, kako so stopali iz gošče in ostali zmedeni od žarometov pred avtomobilom.

Po preteku nekaj trenutkov nepopisnega strahu si je opomogel Millingdon do glasu. Ne da bi se bil ozrl, je rekel ovčarjem: »Vstanita takoj, primita za puške, levi so tu.« Oba moža se nista niti ganila. Na smrt preplašeni Anglež je kričnil v obupu: »Puške, levi nas ogrožajo!« Ne bodite smešni, Millingdon, peljite naprej — je odgovoril eden od mož, ki se je bil med tem prebudil. Drugi je smrčal mirno naprej.

Millingdon se je moral udati v usodo. Ko je začel motor ropotati, so se odstranile zverine za par korakov. Z divjo brzino je smuknil avto mimo levov. Ko je poročal drugi dan Anglež večji družbi o strašnem doživljaju, mu ni verjel nikdo tega izrednega srečanja s kraljem in kraljicama afriške džungle.

Molitve po maši z novim besedilom, kakor ga določa novi katekizem, so izšle v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena doseganja.

DRUŠTVENE VESTI

Velik fantovski tabor v Savinjski dolini.

Za Savinjsko dolino bo prihodnja nedelja pomemben dan. Na Polzeli se vrši velik fantovski tabor, združen z blagoslovitvijo temeljnega kamna Društvenega doma. Na tabor pridejo fantje iz št. Petra, Žalca, Griž, Gotovelj, št. Pavla pri Preboidu, Braslovč, št. Jurija ob Taboru, Gomilskega, Vranskega, Šmartna ob Paki, št. Andraža pri Velenju, št. Ilja pri Velenju, Šoštanja, Škal in Velenja ter župnij gornjegrajske dekanije. Govorita dr. Jeraj in dr. Vatovec iz Maribora.

Fantovski tabor pri Sv. Roku nad Šmarjem pri Jelšah bo v nedeljo dne 13. septembra t.l. Po sv. maši bo tabor zunaj cerkve, na katerem govori predsednik katoliške akcije za lavantinsko škofije podpravnatelj Franc Jerebič. V slučaji slabega vremena bo zborovanje v Društveni dvorani v Šmarju.

Remšnik. Obe Marijini družbi obhajata kvartni teden svojo 25letnico obstoja. Tridnevna bo pod vodstvom g. misijonarja iz Celja, ki se zaključí v nedeljo. Zjutraj bo vsaki dan govor in spovedovanje. V nedeljo zjutraj govori g. dekan Podvinski. V nedeljo popoldne bo slovesnost v cerkvi in zunaj cerkve. Na slavnostni akademiji bodo razne točke, primerne omenjeni proslavi. Marijine družbe v Dravski dolini vabimo na izlet in na proslavo.

Izlet Krščanske ženske zveze v Mariboru v Ruše se ne vrši.

Staritrg pri Slovenjgradcu. Prihodnja nedeljo dne 13. septembra obhaja tukajšnja dekliška Marijina družba desetletnico, odkar je bila ustanovljena. Naprošen je tudi preč. g. kanonik Franc Časl, da bo blagoslovil novo družbeno zastavo. — Pri tej priložnosti se bodo zbrale tudi vse dekliške Marijine družbe starotrske dekanije k proslavi 1500letnice, odkar je efeški občni cerkveni zbor ročil čast Brezmadežne kot Matere božje. Vse družbenice Marijinih družb, pa tudi vsa druga poštena dekleta od blizu in daleč so prisrčno povabljeni!

Gornja Ponikva. Katoliško prosvetno društvo »Slomšek« na Gornji Ponikvi proslavi v nedeljo dne 20. septembra na Gornji Ponikvi svoj 25letni obstoj.

*

Vprašanja in odgovori.

A. H. v L.

Koliko dobim za belgijski frank?

Odgovor:

22.50 Din. Vsaka banka vam mora dati potrdilo, po čem je obračunala.

A. O. v J.

Ali kot stavbeni mojster lahko vzamem mizararskega pomočnika za izvršitev nekaj del?

Odgovor:

Lahko. Prijavite ga pa bolniški blagajni in plačate uslužbenski davek.

J. G. v P.

Nasedel sem agentu, ki mi je prodal neko živinozdravniško knjigo na obroke, poslal pa na povzetje. Knjiga tudi po vsebini ni priločljiva, posebno za mlade ljudi ne. Ali smejo tako po hišah knjige prodajati?

Odgovor:

Zopet primer, kako lahkoverni nasedejo. Ako ima agent oblastno dovoljenje, sme okrog hoditi. Toda vaša pravica je — vrata mu pokazati. Ničesar ne kupujem od agenta — to je najboljša načelo. Knjige, ki si jih želite, dobite v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

M. H. v S.

Kam se naj obrnem za nagrado za preceppljenje šmarnice?

Odgovor:

Potom občine, ki preceppljenje potrdi, na bansko upravo v Ljubljani.

D. O. v O.

Kolo sem kupil od znanca. Ta pa od tata. Zdaj so mi ga vzeli. Ali lahko dobim denar nazaj?

Odgovor:

Tat je dolžen vrniti denar prvemu kupcu, on pa vam. Če tatnima, trpite vi, razen če je oni, ki je od tata kupil, vedel, da je kolo bilo ukradeno.

Razveseliti se je je hotel kakor ženin, ki zagleda nevesto, za poroko že napravljeno in ovenčano.

Pa je takoj začutil, da v srcu ni pravega toplega veselja.

Postal je ob njivi. Z dolgim, vprašajočim pogledom se je razgledoval po nji, v tihi, mračni noči pokojno pred njim ležeči.

A njiva je molčala.

Kakor v globok sen pogreznjena je ležala pred njim. Ali kakor bi se bila potajila, ni ga marala videti. Ali kakor mrtva, pravkar umrla.

Prestrašil se je te misli, da mu je postalo vroče.

»Ah, kako sem otročji! Saj samo počiva. Kakor človek je tudi zemlja počitka potrebna. Pa posije solnce in jo zbudi. In bo spet vsa žarela in dehtela.«

Vendar mu je bilo ob vseh lepih besedah, s katerimi se je poskušal umiriti in potolažiti, pri srcu tesno in težko. Kakor bi mu bila vsa ta mračna, molčeča žalost, razgrnjena čez njivo, ležeča na Korenovem domu, ki se je le napol razločno, pošastno črnil iz nočne temine, legla na srce in bi ga težila in morila. Kar v dve gube ga je stiskalo.

Nenadoma se je zravnil, naglo in sunkoma, da ga breme ne bi povsem strlo. Kakor človek, ki ga zebe in se hoče segreti, je stopil naglo na ozare. Venomer strmeč v njivo, na nizko, v mraku komaj vidno strnišče, zakaj rž je bila že požeta in posprav-

ljena, je šel okrog njive, kakor bi jo na korake premerjal. Šel drugič, kakor bi se bil prvič uštel. Šel tretjič, da bi jo zmeril za ped natanko in mu je ne bi mogel nihče za pol koraka odvzeti in ukrasti.

Iznad gozda se je med tem dvignilo bledo in upalo lice večnega ponočnjaka meseca. Svet se je razsvetlil kakor mračna soba ob slabi leščerbi.

Matija v svoji zamaknenosti tega niti opazil ni.

Pač pa je opazil Peter Koren.

Polmrtvega so ga pripeljali iz mesta; Pintarič ga je vozil v mesto in domov. Takoj po vrnitvi je moral leči. Nekaj časa je ležal in kašljal, kakor da si mora še nocoj dušo izkašljati. Toda zvečer, ko je zunaj vse molčalo, vse tako sladko-pokojno spalo, mu ni dalo več pokoja v postelji.

Pač je Marija prosila: »Ne vstajaj! Ti bo še huje!« A je vendar vstal. »Če ležim, me le bolj duši. Pri oknu dobim vsaj malo zraka.«

Res mu je tam nekoliko odleglo.

Dolgo je že sedel pri oknu in strmел ven v noč, tja na drago njivo. Kar se je nenadoma stresel, da so mu zobje zašklepetali.

Ko se je razlil čez svet svet lune, je zagledal tam ob njivi visoko moško postavo, naglo stopajočo krog njive, z enakomernimi, vojaškimi koraki.

Šel je z očmi za neznancem, korak za korakom. Trudil se je z vsemi silami svojeglavega jetičnika,

fesor: »Kar ostanite, vozni listek moram na vsak način najti, ker sicer ne vem, kam potujem.«

Sodnik priči: Zakaj pa niste priskočili tožitelju na pomoč, ko ste gledali pretep? — Priča: »I, gospod sodnik, kako sem pa mogel takrat vedeti, kdo bo tožitelj in kdo toženec?«

Ponoči se ne vidi.

Župan: »Vi se torej potegujete za službo nočnega čuvaja pri meni? Prav za prav ste za ta posel že prestari.«

Prosilec: »Saj ponoči nihče ne vidi.«

Katehet: »Ko sta bila Adam in Eva izgnana iz raja, kaj jima je rekel Gospod?« Pavleč (s povzdignjeno pestjo):

M. P. v Z. R.

Imam travnik ob občinski cesti. Sedaj mi svojevoljno travnik jemljejo in cesto širijo. Kam se naj pritožim?

Odgovor:

Ker se delo vrši gotovo po naročilu občine, se pritožite na srezko načelstvo.

S. Š. v Z.

Ali sme župan sam dovoliti konjaču posebno takso od psov?

Odgovor:

Ne. Župan sam ne sme odrediti nobenih bremen, ampak občinski odbor in mora biti to potrjeno.

K. B. v J.

Ali moram plačati hišni davek, ko sem kot oče 10 otrok davka prost?

Odgovor:

Gotovo mislite banovinski davek od sobe. Ta je od 1. septembra t. l. odpravljen.

F. B. v Sv.

Ali lahko zahtevam od lovskega najemnika toliko za kokoš, kakor na trgu?

Odgovor:

Zahtevajte!

F. J. v P.

Ali sem dolžen plačati dolg, ki ga napravi mladoletna hčerka?

Odgovor:

Ste dolžni, ako niste objavili, da ga ne plačate.

F. P. v V.

Ali se zoper odlok finančne direkcije glede zgradarinskega davka še lahko kam pritožim?

Odgovor:

Začeti morate znova v Celju, toda uspeha najbrž ne bo.

A. A. v L.

Pogodbo imamo za nas obvezno, za trgovca pa ne, da ima prostore do leta 1940 v najemu. Zdaj je šel in hoče vrata, ki jih je vzdal, nam prodati. Prostor je zaklenjen, najemnine ne plačuje. Kaj naj storim?

Odgovor:

Pogodbe njemu ni treba držati, ker ste se tako čudno pogodili. Najemnine mora plačati za ves čas, kar ima prostore zaprte, če tudi

jih ne rabi, ker vam jih mora nazaj v rabo izročiti. Vrata so sedaj vzdana in so vaša last.

J. Str. v Z.

Ali mora učenec za kmetijsko šolo imeti kaj meščanske šole, da je sprejet?

Odgovor:

Zadostuje vaša ljudska šola.

K. J. v D.

Iz gozda nimam nobenega pota, ker so vsi mejaši poti zaprli. Ali naj nosim les po zrak?

Odgovor:

Čudni mejaši. Pot morate imeti. Vložite na občino prošnjo, da se pot določi.

R. A. v H.

Kakšno je strašilo za obrambo grozdja pred škroci najboljše?

Odgovor:

Klopotec, to je stara navada, ki pa še pomaga. — Na drugo vprašanje ne vemo odgovoriti.

Z. M. v H.

Sem član OUZD in bolan. Kako dolgo bom prejemal hranarino in zdravila?

Odgovor:

Dokler bo zdravnik to predpisoval.

L. F. v P.

Prevzeti bi moral posestvo, dvojni prevzitek je na njem. Službe drugod ne dobim, kaj naj storim?

Odgovor:

Delajte doma, za hrano, stanovanje in obleko boste vsaj preskrbljeni. Ako si posestva ne upate prevzeti, boste pač izplačani in bo treba službo poiskati.

J. M. v Sv. J.

Zavarovalnici mi nočeta izplačati cele zavarovalnine. Ali naj tožim?

Odgovor:

Bo menda treba. Če pa hočete govoriti o ti stvari, se zglasite pri g. Franjo Žebotu v Mariboru, Loška ulica 10.

Vsem:

Ponovno povemo, da odgovarjamo po vrsti, kakor so dopisi došli in se ne moremo vezati na nobeden čas. Tudi ne odgovarjamo takim, ki niso naročniki.

*

Povest podmornice,**Usoda podmornice in njene posadke.**

V noči od 30. na 31. julija 1916 se je priklatila »Giacinto Pullino«, leta 1913 zgrajena italijanska podmornica v Adrijo, da bi prišla do zaliva pri Reki, kjer bi prežala na plen. Podmornica je imela nesrečo, da je zavozila na otok Galiola s tako silo, da ni bilo niti misliti, da bi se rešila. Galiola je neznan, pust otočec, na katerem je bila hišica s svetilnikom, katerega je oskrboval poseben paznik z ženo. Zjutraj omenjenega dne je zapazil stražar ob skalovju otoka ponesrečeno podmornico. Zadnji del je tičal v vodi, sprednji pa moel 1 m kvišku in celi čoln je bil nagnjen na stran na skale. Italijani so se rešili iz notranjosti in so predvsem uničili na svetilniku telefon in druge pripomočke za javljanje. Nato so razbili po možnosti notranjost podmornice in odnesli seboj skrivne službene knjige. Odvezali so na otoku še dva čolna, ki sta bila paznikova last in so odveslali na odprto morje.

Po zatonu solnca je opazila signalna postaja na otoku Unie, da je na Galioli nasedla podmornica in je obvestila o tem Polo, od koder so poslali na preiskavo torpedne čolne. Med tem časom se je posrečilo pazniku na Galioli, da se je poslužil signala, je sporočil nočne dogodke in tekom ene ure so že bili italijanski begunci od avstrijskega torpednega čolna dohiteni in ujeti. Posadka je obstojala iz dveh oficirjev, enega stražnika ter 16 mož. Že paznik svetilnika je bil opazil, da ni nek tretji oficir, katerega uniforma se je razlikovala od drugih dveh stopil v isti čoln z drugimi, ampak čisto sam v manjšega. Torpedni čoln je zadel tudi na tega begunca čisto ločeno od prvega čolna. Vse te okoliščine so bile sumljive in Avstrijci so dvomili, da bi bilo ime jetnika samca pravilno. Jetnik je izpovedal, da se piše Nicolo Sambo in je linijski lajtnant v službi italijanske

»Sedaj morata vstran in iz svojega pota si bosta delala kruh!«

»No, kako se počutiš v zakonu?« »Izborno, od dne do dne postajam mlajši. Kakor v svojih dečjih letih kadim zopet skrivaj.«

Vojna postelja. Vojak novinec: »Odej nimamo, gospod stotnik.« — Stotnik: »No, potem se pač morate pokriti s slavo.«

Janko je bil največji hladnokrvnež v celim okraju. Nekoč je stopil v prodajalno ter hotel imeti velik škaf. »Tale bo, pošljite ga na Dovočno cesto št. 16. Ko je že prejel za kljuko, se je obrnil ter dejal mirno: »Pa kmalu ga pošljite, ker pri nas gori.«

da mu natanko pretehta hojo, mu premeri postavo, mu pogleda naravnost v lice, v oči.

Kmalu si je bil na jasnem: »Matija!«

Prijel se je za rob mize, tako ga je streslo. Roka, od boleznih slabotna, še huje oslabiljena po vsednem nem naporu in vznemirjenju, mu je trepetala nemirneje in nemirneje, da je miza rahlo od tal poskakovala, kakor bi jo potres pozibaval.

Pa je bilo tudi res izredno čudno, kar je videl.

Matija jo je namreč nenadoma mahnil kar počez čez njivo. Šel je sklonjen, kakor bi oral. Kar videlo se mu je, kako stopa iztežka, ker tišči plug z vso močjo v zemljo, da bi zarezal tem globlje brazde. Na vratéh se je obračal polagoma, kakor bi se obračali tudi konji in kakor bi plug le s težavo privzdigoval in ga z vso silo zopet v celino zasajal.

Enkrat, dvakrat, trikrat je tako oraje šel čez njivo.

Četrtnkrat je šel bolj pokonci, a tudi počasi. Z desnico je zamahoval, kakor bi sejal. Tako stopa, glej, polagoma čez njivo, nazaj, spet tja čez. Roko vihti na široko od sebe: seje, seje ...

Petra je stresal divji srd, a tudi čudna groza. Spomnil se je sejalca satana, ki je tolikokrat slišal o njem v pridigi. Pride, kadar ljudje spe, zaseje ljulko, pokazi vso njivo, omadežuje vso posetev.

»Peter, sai se ob oknu čisto prehladiš. Šklepetiš

z zobmi kakor prazna trlica. Pojdi v posteljo!« je prosila žena. Ze je vstajala, da bi ga s silo odvedla od okna.

A preden je vstala, je Peter z visokim, jetičnim glasom, drhtečim od groze in srda, kriknil v tiho noč: »Kaj seješ, satan? Dušo si posejal že v mestulč!

Kakor Lotova žena, ko je postala solnat steber, je temni sejalec na mestu obstal. A že čez trenotek je planil z divjo naglico čez njivo, kakor bi nameraval ubežati smrti in večnemu pogubljenju.

A ni krenil proti Petkovi bajti. Dol proti gozdu je bežal. In je utonil v temi gozda, kakor utone duša zavrženega in pogubljenega v temi peklenjski.

VI.

Peter je bruhal kri.

Bilo je bridko slovo, težko, težko umiranje.

Mučile so ga telesne bolečine, težila ga je bridka skrb: »Kaj bo z ženo, kaj z otroki? Kako bodo živel dandanašnji, ko se pravica boječe za durmi skriva, krivica bahato za mizo sedi! Vse jim vzamejo! Berači bodo!«

Umirajoč pa je nenadoma zaprosil: »Marija, odpusti mi tudi ti, kakor mu zdaj, v poslednji uri, jaz odpušчам. Bog ga bo sodil.«

(Dalje prihodnjič.)